

Regeringsrätten

RÄTTSFALL

Realisation eller löpande försäljning?

Besvär av hemmansägaren C. angående inkomsttaxering år 1948. — C. har under beskattningsåret sålt 7 nötkreatur för 7.389 kr. I deklARATIONEN uppgav C., att försäljningen var onormalt stor på grund av foderbrist. Han yrkade, att 3.000 kr av den sammanlagda försäljningssumman icke måtte beskattas såsom avseende realisation av djur. TO ifrågasatte om kreatursförsäljningen varit onormalt stor. I föregående års deklARATION hade antalet kor uppgivits till 22 och antalet ungdomdjur till 23 vid 1946 års utgång. Vid 1947 års utgång voro siffrorna 20 resp. 23. C. vidhöll. Han hade sålt 7 större nötkreatur mot normalt 4. TN beskattade hela beloppet 7.389 kr. Hos PN anförde C., att han, som under gemensam förvaltning brukade dels en egen gård och dels två arrenderade gårdar, inför ett förestående frånträde av arrendet försålt djur från arrendegårdarna för något över 3.000 kr. Av denna anledning hade han såsom inkomst uppfört endast vad som försålts från den egna fastigheten. (Arrendet frånträddes den 14/3 1949.) PN, KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 29/5 1952.)

Sam- eller särtaxering av nygifta makar?

Besvär av TI angående fru L:s inkomsttaxering år 1948. — Fru L., som var anställd i Göteborg, hade

den 24 juni 1947 ingått äktenskap med läroverksadjunkten L. i Stockholm. Enligt flyttningsbetyg inflyttade L. till Göteborg den 10 oktober 1947. — TN:a i Göteborg och Stockholm taxerade år 1948 vardera maken såsom ensamstående skattskyldig. Hos PN i Göteborgs och Bohus län yrkade TI, att fru L. måtte samtaxeras med mannen. Fru L. bestred bifall till yrkandet, enär hon sammanbott med mannen först från den 16 juli 1947. PN biföll dock. Fru L. klagade hos KR. TO framhöll, att, då fru L. ingått äktenskap före den 1 juli 1947, torde den ekonomiska gemenskap, vilken i beskattningshänseende är avgörande, böra anses ha rätt större delen av nämnda år, även om makarnas faktiska sammanlevnad påbörjats först efter den 1 juli. Samtaxeringen syntes därför vara riktig. KR upphävde emellertid samtaxeringen, enär makarna L. under större delen av beskattningsåret finge anses ha levt åtskilda. Häröver klagade TI och anförde, att upplysningar saknades visserligen angående makarnas sammanlevnad under tiden den 24 juni — den 15 juli 1947, men presumptionen torde tala för att makarna icke då levt åtskilda under sådana omständigheter, som bort föranleda särtaxering. Tvärtom borde man utgå från, att tiden för sammanlevnaden borde räknas från den dag, då ett äktenskap inginges, såvida icke särskilda omständigheter

tydde på annat. RR lämnade besvären utan bifall. (RR:s utslag den 27/5 1952.)

Anm.: Jämför Sterner i Svensk Skattetidning 1950 s. 112. — I prop. nr 513/1952 har föreslagits, att makar skola för första året de äro gifta beskattas såsom av varandra oberoende skattskyldiga.

Fråga om skatteplikt vid överlåtelse av spannmålslager vid frånträde av arrende.

Besvär av f. kronoarrendatorn B. angående inkomsttaxering år 1948. — B., som under beskattningsåret frånträtt ett arrende, hade icke i sin deklaration redovisat någon inkomst av spannmålslagrets försäljning. TN beräknade B:s inkomst genom försäljning av spannmål till 3.000 kr. B. hävdade, att någon försäljning av spannmål icke förekommit. Den spannmål som funnits, hade ingått i det lager som den nye arrendatorn erhållit. Spannmålen hade varit avsedd för djurens uppfödning. Vid bestämmandet av lösesumman hade innet särskilt belopp hänförts till spannmålen. PN, KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 6/6 1952.)

Fråga, huruvida avgift för pensionsförsäkring erlagts för skattskyldigs omyndiga barn

Besvär av TI angående godsägaren J:s inkomsttaxering år 1946. — J. hade erlagt avgift till pensionsförsäkring för en 33-årig omyndigförklarad dotter. Enligt 46 § 2 mom. 2) kommunalskattelagen före 1948 års lagändring ägde skattskyldig åtnjuta allmänt avdrag för avgift för pensionsförsäkring, "därest avgiften under beskattningsåret erlagts för den skattskyldige själv eller, i förekommande fall, för hans maka eller hans omyndiga barn". TN vägrade yrkat avdrag för den av J. erlagda avgiften för dottern, "enär hon ju icke var omyndig". PN medgav dock

avdrag. TI, som ansåg, att uttrycket "omyndiga barn" måste tolkas såsom avseende barn, som icke uppnått myndig ålder, anförde besvär. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 30/5 1952.)

Kostnader för insulin och vissa bilkostnader

Besvär av priskontrollanten S. angående inkomsttaxering år 1948. — S. har från sin inkomst av tjänst såsom priskontrollant vid kristidsstyrelsen i J. län yrkat avdrag för kostnader för inköp av insulin med 520 kr, för 20 procent värdeminskning å egen bil med 2.260 kr och för garagehyra med 250 kr. S. ansåg kostnaderna för insulininköp vara nödvändiga för inkomstens förvärvande. Avdragen för värdeminskning å bil och för garage motiverades med att den statliga reseersättningen icke skulle kompensera sådana kostnader. — De yrkade avdragen vägrades av samtliga instanser. (RR:s utslag den 26/5 1952.)

Anm.: Betr. insulinkostnader, samma utgång i R. Å. 1942 not. 533.

Hyresvärde å sommarbostad

Besvär av 1:e linjeingenjören W. angående inkomsttaxering år 1947. — TN och PN uppskattade hyresvärdet å W:s andel i en sommarstuga på Värmdön till 90 kr, motsvarande fem procent av hans andel i byggnadsvärdet å fastigheten. W. uppgav, att han under beskattningsåret kunnat utnyttja sommarbostaden endast två veckor av sommarens 16 veckor, i följd varav hyresvärdet borde uppskattas till högst 12 kronor. TI fann icke skäl tillstyrka ändring, då värdet av hyresfri bostad i sommarvillan syntes böra bestämmas med hänsynstagande till den tid fastigheten normalt kunnat utnyttjas för ändamålet. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 27/6 1952.) Även vid 1948 års taxering uppskattades hyresvär-

det för sommarbostaden till 90 kr, ehuru W. under 1947 icke alls utnyttjat densamma. (RR:s utslag den 27/6 1952.)

Fri telefon

Samme linjeingenjör har vid 1948 års inkomsttaxering, då hans inkomst av tjänst upptogs till 15.871 kr, beskattats för förmån av fri telefon till ett värde av 70 kr. W. hävdade, att förmånen icke borde beskattas, då den enligt gällande avlöningsreglemente förklarats icke utgöra någon löneförmån. TI framhöll, att denna omständighet icke uteslöte, att värdet av densamma utgjorde skattepliktig inkomst. KR och RR: ej ändring. ((RR:s utslag den 27/6 1952.)

Anm.: Jämför RÅ 1947 ref. 4.

Avgifter till Apotekarsocieteten och Sveriges Apotekareförbund

Apotekaren H. har vid inkomsttaxering år 1946 av RR förklarats berättigad till avdrag för avgifter till nämnda sammanslutningar, 365 kr, enär avgifterna utgjort av H. i och för hans rörelse erlagda bidrag till vissa för H. och andra apotekare gemensamma kostnader enligt föreskrifter och avtal, som gälla för innehavare av apotek, samt dessa avgifter med hänsyn till kostnadernas beskaffenhet få anses hava utgjort för H. avdragsgilla omkostnader i rörelse. (RR:s utslag den 27/5 1952.)

Anm.: Jämför RÅ 1949 ref. 34.

Skattepliktig inkomst

Besvär av direktören J. angående inkomsttaxering år 1946. — Aktiebolaget J. och S., vari J. var huvuddelägare, hade i sin år 1946 avlämnade deklaration avdragit kostnader för reparation och ombyggnad av lokaler, vilka bolaget förhyrt av J., till ett belopp av 7.191 kr. Vid beräkning av nettointäkten av J:s fastighet upptog PN till beskattning ett belopp av 4.190 kr, avseende de om-

byggnadsarbeten som bolaget bekostat. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 5/6 1952.)

Avdrag för hemhjälp

Besvär av barnmorskan S. angående inkomsttaxering år 1945. — I sin deklaration yrkade S. avdrag för kostnader för hemhjälp med 1.395 kr. Till stöd för avdragsyrkandet anfördes, att hembiträde icke anställts för S:s och hennes familjs bekvämlighet. Det vore nödvändigt med hembiträde för att S. skulle kunna uppehålla sin tjänst som barnmorska vid U. lasarett. Om S. icke hade barnmorsketjänsten skulle hon icke ha anställt hembiträde. TN och PN medgav avdrag med 150 kr. S. ville ha större avdrag. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 5/6 1952.)

Anm.: Jämför R. Å. 1935 not. 495, där barnmorska av RR tillerkändes avdrag för kostnad för tvätt av kläder för tjänsten och biträde i hemmet med 50 kr.

Goodwill

Besvär av Kaféforeningen Frihet u. p. a. angående inkomsttaxering år 1945. — Foreningen, som sålt sin kaféorelse för 18.000 kr, hade gjort en bokföringsmässig vinst å 13.788 kr. Överlåtelsekontraktet innehöll inga bestämmelser om köpeskillings fördelning. TN och PN beskattade hela vinsten, 13.788 kr. Hos KR yrkade foreningen nedsättning av taxeringarna under påstående, att köpeskillingen för rörelsen, vilken innehafts av foreningen under längre tid än fem år, till större delen avsåge ersättning för goodwill. Foreningen åberopade rörelsens belägenhet invid en starkt trafikerad gata intill bussstationen och dess inarbetade ställning i branschen. Vidare åberopades intyg av leverantören av konditoriets möbler och två andra personer, att de i överlåtelsen ingående inventariernas värde icke överstege det i räkenskaperna bokförda

värdet, 3.672 kr. (Inventarierna hade inköpts 1937 för 500 kr, 1939 för 5.533 kr och 1940 för 443 kr.) TI påpekade, att köparen, vilken i sin tur sålt rörelsen vidare redan samma år för 15.000 kr, icke ansett sig ha förvärvat något goodwillvärde och den nye ägaren hade i sin balansräkning per den 1/12 1944 upptagit värdet å inventarierna till 17.600 kr. KR: ej ändring. RR nedsatte emellertid taxeringarna, enär det med hänsyn till vad i målet förekommit finge antagas, att av köpeskillingen åtminstone 10.000 kr utgjort ersättning för rörelsens goodwillvärde. (RR:s utslag den 29/5 1952.)

Värdeminskning å avregistrerad bil m. m.

Besvär av köpmannen H. angående inkomsttaxering år 1946. — H., som yrkat avdrag för värdeminskning av en honom tillhörig, avregistrerad bil med 8.000 kr (inköpspriset), för försäkring av densamma med 60 kr och för hyra av garage med 120 kr, hade av PN förvägrats nämnda avdrag. Vidare hade värdet av H:s i hemmet inbesparade levnadskostnader under 194 resdagar uppskattats till 582 kr, motsvarande 3 kr för dag, i stället för 388 kr, motsvarande 2 kr för dag. Slutligen hade avdrag för vissa andra kostnader medgivits med 770 kr i stället för 970 kr. Beträffande bilen framhöll H., att bilen inköpts 1939 uteslutande för att användas i tjänsten. På grund av kriget hade den måst avregistreras i september 1940. Den återregistrerades i maj 1946. TI, som beräknade att den på privatbruk belöpande andelen i anskaffningsvärdet utgjorde 1/5, tillstyrkte avdrag för värdeminskning med 25 % av återstående delen av anskaffningsvärdet, eller med 1.600 kr, och för garage- och försäkringskostnaderna med 180 kr. KR medgav avdrag med endast 4/5-delar av 180, eller 144 kr. RR förklarade H. med hänsyn till omstän-

digheterna berättigad till avdrag för värdeminskning av bilen med 1.600 kr. I övrigt: ej ändring. (RR:s utslag den 6/6 1952.)

Anm.: Jämför R. Å. 1946 not. 133 och 1950 not. 192, där försäkringsinspektör respektive advokat vägrats avdrag för värdeminskning av avregistrerad bil.

Kostnader i samband med övertagande av rörelse

Besvär av apotekaren H. angående inkomsttaxering år 1945. — Bland omkostnaderna för sin apoteksrörelse hade H. upptagit ett belopp av 1.114 kr, som angivits avse hans övertagande av rörelsen. Enligt en av H. ingiven specifikation å kostnaderna för övertagandet hade som ersättning för övertidsarbete vid inventering av varulager utbetalats 122 kr och för prissättning av lagret 140 kr. Såsom arvode till två personer från Apotekarkårens värderingsnämnd för fastställande av inventariernas värde hade utbetalats 400 kr. För privilegiebrev hade utgivits 83 kr. I övrigt uppgavs kostnader för resor i samband med övertagandet, intyg m. m. TN och PN vägrade avdrag för beloppet 1.114 kr. KR medgav avdrag med 262 kr, motsvarande de två förstnämnda delposterna, vilka ansågos avse kostnad för inkomst av varulager. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 27/5 1952.)

Förtäckt vinstutdelning

Besvär av advokaten B. angående eftertaxering för år 1948. — Den 30/6 1947 sålde Fastighetsföreningen Å. nr 15 u. p. a. sin fastighet. Efter försäljningen utgjordes föreningens tillgångar av en kontant kassabehållning å 279.109 kr 98 öre, varemot svarade främmande skulder å 3.012 kr 66 öre. Andelskapitalet var nominellt 5.000 kr. Den 2/7 1947 sålde B. enligt en såsom köpeavtal betecknad handling samtliga andelar i föreningen till A. för 265.505 kr. På

förslag av en taxeringsrevisor — som påpekade bland annat, att A. enligt föreningens räkenskaper från föreningen lånat sistnämnda belopp för att med dessa medel betala B. samt att A. icke kunde anses solvent för ett dylikt belopp (låga inkomsttaxeringar år 1947 och befrielse från inbetalning av preliminärskatt för inkomst under existensminimum) — eftertaxerade TN och PN B. för ett belopp av 271.097 kr, som ansågs utgöra förtäckt utdelning från föreningen. KR: ej ändring. RR förklarade, att B. med hänsyn till föreningens ovan angivna ställning efter fastighetens försäljning och till övriga omständigheter i målet måste anses ha genom ovannämnda, såsom köpeavtal betecknade transaktion av föreningens medel såsom utdelning tillgodogjort sig åtminstone ett belopp, motsvarande skillnaden mellan det såsom köpeskillning uppburna beloppet 265.505 kr och andelskapitalet 5.000 kr, eller 260.505 kr. (RR:s utslag den 16/5 1952.)

Anm.: Jämför denna tidskrift årg. 1951 s. 69 och s. 162.

Pristillägg å överskottsfisk

Besvär av Västkustfisk förening u. p. a. angående inkomsttaxering år 1947. — För att bl. a. utjämna de förluster, som vid för stor fisktillförsel kunna drabba enskilda fiskare, fastställas minimipriser å de vikti-

gaste fiskslagen. I den mån fisken icke kan säljas till dessa priser, kan den övertagas av för ändamålet bildade prisregleringsföreningar — av vilka Västkustfisk är en — till ett under minimipriset liggande stödpris. För att möjliggöra utbetalande av stödpriser erhålla prisregleringsföreningarna bidrag i form av s. k. pristillägg per kilogram uppkommen överskottsfisk, vilkas storlek i förväg fastställas av livsmedelskommissionen. Föreningarna äro icke skyldiga att till kommissionen återbetala överskott som kan uppkomma å prisregleringen och de få själva bära de förluster som kunna uppstå på grund av inträffade avvikelser från de gjorda beräkningarna. — Vid 1947 års taxering var fråga, huruvida för Västkustfisk uppkommet överskott, 102.228 kr, utgjorde skattepliktig inkomst för föreningen. Beloppet upptogs till beskattning. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 27/5 1952.)

Anm.: Jämför R. Å. 1943 not. 889, där RR undanröjde Svenska Spannmålsaktiebolaget åsatta taxeringar år 1942, enär bolagets verksamhet allenast utgjort ett led i statens av de rådande förhållandena nödvändiggjorda spannmålsreglering samt med avseende härå ifrågakomna i bolagets rörelse redovisade nettobehållning, som i dess helhet inlevererats till statsverket, icke är att anse såsom för bolaget skattepliktig inkomst.